

מסורת הש"ס

(א) [לקמן ט: ז] (ב) [לקמן ז: ט] (ג) [פסחים פט: וש"נ, ד] (ד) [מוספתא פ"ט ה"ג, א] (ה) [לקמן ט: ז] (ו) גי' רש"ל וזבולגות בש"א כמלא מקדח וזה"ל כדי וכו' וע"ש שכתב שט"ס ברכ"י ועיין רש"א, א] (ז) גי'א המוח בדייט' גם לכן וכו' ונמחק מיב' בריב"א רש"ל, א] (ח) בנאילות פ"ב משנה ג, א]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה והכא נמי
אע"ג דבפסוקת הגרגרת
שיעורא: (ב) ד"ה מלטרפ'
לכאסר אי כד מעגלת:

מוסף רש"י

נקב אחד ארוך. ונקדרה במסרון (לקמן) מצטרפים למלא מקדח. וסז חיה מטמחה בחלל לציט שמא, פלוגמח דקדרה וגלגולות שחלות (פ"צ מ"ג) דהיינו כדי שיוכלו כל החי ויוצא

שיטה מקובצת

א וְגַבִּי נִקְבִּים קִטְנִים נִמִּי
 בְּעֵי כְּאִסִּר: **ב** שְׁהוּא
 מִפְּרֶשֶׁת שְׂחָסוּס שְׂבִירָאִי
 הַצִּלְעוּת: **ג** אֶקְרֹם הָרֶךְ
 שְׁמֹהוּ מִנֵּחַ בְּתוֹכוֹ
 הֶסֶד וּמַה־ד וּסְמִינִךְ
 לִגְמִי אֶקְרֹם תִּתְּנָהּ הֶסֶד:
 יִכּוֹל לְהִמְרִי רְבֻצַּת
 הַמְּרוֹן: **ד** מִשּׁוּם רְבֻצַּת
 פִּירוּשׁ שִׁיעוּרֵךְ נִקְטָ:
ה שֵׁשׁ בָּהֶם חֲסֹרֹן אִיִּרִי
 וּמִשְׁנֵי בְּדִשָּׁא: **ו** אִנְסָה
 עֲצָמָה שְׁפִשְׁתָּה צֹאֲרָה
 יוֹתֵר מֵדָא:

רבינו גרשום

נויקבה כנפּה. כלומר
 והגורגות שניקבה אלא
 דרובן במקום אחד אלא
 מקומות ניקב נקבים
 מצטרפין לדורה
 כלומר אם כל הני
 שיעורן כרוב חללה
 טרפה. וחז"ר רימיה
 רב אבא ורגולותו ש
 נקב אחד ארוך כ'
 מצטרפין לכלא מקדח
 ודשעור נקב רגולותו
 לענין טרפה כשלא מקדח:
 שני כיון שחללה
 בכאשר כו' כרבענין
 לזמירין לקדן
 חז"ל שינסא אסור לדורה:
 בעופא מאי. כלומר בעופא
 דאין שני יכילן לשער
 אסור חסר חסור
 בכאשר שנקבה אנו רחב
 כל כך הוי מצטרפין.
 ומפלו ומתונו על פי
 הקנה כו'. כלומר נפ"פ
 חסר חסור. וזמירין נפ"פ.
 כלומר חסר ששטוחין
 ונפ"פ העוגל כ'
 שטוחין הכא ומתונו על

ואתמולקור מסיקרי צי. נכבדין הס צמה שאני סועד אלכל והנאמס
הגררת סבי סבי לסיקפה נקבים. נפסה. וז וז מהנה: נפסה. הגררת סבי סבי לסיקפה נקבים
מטרפין הנקבים לרובא. אילו היו כולן מחוברים
יהא היה רובא נפסק טרפה: וצולגולות. לגבי אהל המה תניא

(אֶלֶּה הַפָּסָקִים עַל מִשְׁנֵה א) זֶה הָיָה דְמִתָּה
מִחֲסָדָיו בְּשִׁדְרָה קָמִי סִיפָא וּבִגְלוּבוֹת
כְּדִי שִׁיטֵּל מִן הָעִי וְיָמוּת הוּא חֲסָדָיו
וְלֹא מִטְמָא וְאִמְרִינן בְּצִבּוּרוֹת (דף לט.)
כְּמֵתָה יִטֵּל מִן הָעִי וְיָמוּת כִּמְלָא מִקְדָּה
שֶׁנֶּל פּוֹסְפִים וְתָנִי עָלָה דֹאס יֵשׁ צו
קִדְשָׁא אֲדָר אֲרִיךְ שֶׁנֶּל עֲבֹל רֹאשׁ
אִסְרוֹתָא אִם יִמְנו אֲרָכוּ לַעֲבֹל וְהוּא כִּמְלָא
מִקְדָּה הוּא חֲסָדָיו אִם אִפְּלִי יֵשׁ צו
נִקְצִים קִטְנִים הִרְבֵּה כֹּלֵן מִטְּרָפִין
לְכִמְלָא מִקְדָּה: אֲלֵמָא כִּיּוֹן דְּשִׁעוּר
מִחֲסָדָיו גּוֹבְלוֹת כִּמְלָא מִקְדָּה הוּא
מִטְּרָפִין נִקְצִים הִקְטִינִי לְכִמְלָא
מִקְדָּה כִּלְיֹה הוּא חַד נִקֵּץ וְלֹא יִצְמִי
צִבּוֹר שִׁעוּרָא אֲחֵרִינִי: וּבִבְלָא נִמְי

אָנעײַם (ה) דרפֿסקות שיעורא לרובא
גזי נקובא תנן במתניתין (לקמן 97
דף). עד כמה מחסר עד כאמר
האיטלקי אלמא נקב הקנה טריפתו
בכאמר וגזי נקבים קטנים א צי
כאמר לשעוריהו: איששמיטתה.
להאי מקשה: **מטרפין לרובא**. דהו
בפסיקה בעלמא דלא מייחסרל וינקע
כנפה ממי דלילכא חסרון: **ניטלה**
הימנה רלועה. לארכה דאיכא חסרון:

מַטְרֵפָה לְחַסֵּר. או (א) כי מעגלת
זוהי הוּא חֵסֶר טְרֵפָה: **עֲצוּפָה.** נִקְצִים
וְחִסְרוֹן צִעּוֹף דְּלִיכָא לִימִיר צְבִירָתָא
דְּדִידֵיהּ כְּחִסְרָא בְּכַמֵּה הוּא שִׁיעוּרִיהּ:
מִקְפָּלו. חוֹתֵךְ לִמְטָה מִן הַנִּקְצִים
וְצִדֵּייהֶם עַד שִׁזְלוֹ לִקְפֹּל הַרְעוּעָה
שֶׁהֵן בָּהּ כְּלֵבִי פִי הִקְנָה וּמִיחֻזָּא מִחוּסָא
הַנִּקְצִים ע"פ הַקְנָה: **אִם עֲצוּפָה.**
בִּין הַנִּקְצִים וְהַשֵּׁם שֶׁבִין נִקֵּץ לִנְקֵץ
אֵת רֹב הַקְנָה אֲע"ג דְּנִקְצִים גְּרִידִי
לִיכָא רֹבָא: **עֲרִיפָה.** הוֹאֵל וְיֵשׁ בְּהֵן
חִסְרוֹן וְשִׁיעוֹר סְמִיכָת נִקְצִים זֶה לָזֶה
כְּנֶפֶת דֵּהָא אֲנִיקְבָה כְּנֶפֶת קִימִיין:
וּסְמִינִךְ. שֶׁלֹּא תִשְׁכַּח שְׁמוּעָה זוֹ וְלֹא
יִמָּנֵחַ חֵסֶר אֲחִיסָר אֶל מַטְרֵפִין לְרֹבָא:
נְפִיָּא. כְּעִין עֲשׂוֹשִׁין הַנֶּפֶשׁ מִצִּוּוֹת
שֶׁסָּם יִרְעוּת וְזֶה הַסּוּם עַד פִּי הַעוּגָל.
זוהי סִימָן יֵהָא לֶךְ נִקְבָה כְּנֶפֶת שְׂאֵלָתָא

ומועצה נפה השיכון: נפחסה כמין
גדול הוא זה מאיסר דהכא צעין נכ
נפנסק לרחבה ברובא ממון שהריאה
כל כנה שהולאר נמשך הסדק סוגר
(דף עט.) כדי שיכרוך וישנה וישלש
אחמרו קמיה דרבי יוחנן משמיה דר
אחמרו קמיה דרבי יוחנן
כרבי יוסי כרבי יהודה ומחלקוהו צפ
למעלה מן הטבעת:
שהיא עליונה כשאחוזין בקנה והריא
עד מקום חיבורן: שאני אומר כל
כשאחוזין הקנה דהיינו כנגד כל הרי
שחיתם מהו: סיקן. ולחומרך וכן ה
"ר איזוהו חזה. לגבי חזה ושוק של
התחתון כמות שהוא בן חסחוס שבר
הקו נטלים אותו וחומר ב' צלעות ה
המחזור עילאה. ומהחזור לגולגולת ה

אלו טרפות פרק שלישי חולין

מצטרפין כִּבְמֵלָא מְקַדָּה. לֹא מִשּׁוּם דְּבִעוּ לְמִיקְתָּם כִּדְבִי אִי
 אֵלָּא מִשּׁוּם דְּבִי אִי פִירְשׁוּ שִׁיעוּר נֶקֶט שִׁיעוּרָא
 דְּבִי: **אִישְׁתְּמִיטְתִּיהּ** הָא דֹּאמֵר בּוֹ. ק"ד דְּרַב יִרְמְיָה
 דִּלְפִּילּוּ בְּנִקְבִּים שִׁיזְזָה חֶסְרוֹן קֶאֱמֵר דְּמַצְטְרִפִּין לְרִצּוֹה מְדַנְקֵט

[illegible]

מִצְטַרְפִּין לְכַאֲסֵר וְשֹׂאִין בָּהֶן חֶסְרוֹן מִצְטַרְפִּין לְרֹבָא
צַחֲקָא בְּרַחֲמֵי לִידִיד מִפְּרֵשָׁא לִי מִינֵיהּ דְּרַבִּי אֱלֵעָזָר
וְקִנְיָה אִם חוֹפֵה אֶת רֹב הַקְנָה מִרְפָּה וְאִם לֹא כִשְׂרָה
נִפְיָא יִנְפַחְתָּה כְּדֹלֶת אָמַר רַב נַחֲמָן כְּדִי שִׁיכְנֹס אִיסֵּר
רַב אֶפִּילוּ לֹא נִשְׁתִּיד בָּהּ אֲלֵא חוֹלִיא אַחַת לַמַּעֲלָה
וְשִׂרָה אֲמִירוּהָ קָמִיהּ דְּרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר מַה חוֹלִיא וְמַה
זֶה אִימָא וְאֶפִּילוּ לֹא נִשְׁתִּיד בָּהּ אֲלֵא מִשְׁהוּ לַמַּעֲלָה
וְאֲמִירוּהָ קָמִיהּ דְּרַבִּי יוֹחָנָן מִשְׁמִיָּה דְּרַבִּי יוֹנָתָן הֵכִי אָמַר
יִלְפְּרוּשִׁי כִּי הָאִי טַעֲמָא תְנָא רַבִּי חִיָּא בְּרִי יוֹסֵף קָמִיהּ
כֹּחֻלּוֹ כִּשְׂרָה לְשִׁחִיטָה מִמְּבַעַת הַגְּדוֹלָה עַד כִּנְפֵי רִיָּאָה
וְתוֹנָה שְׂהִיא עֲלִינָה שְׂאֵנִי אָמַר רַבִּי כָּל שְׂפּוֹשֻׁשְׁתָּ צוֹאֲרָה
סְבֵי רַב חֲנִינְא וְאִתִּימָא רַב חֲנִינְא אֲנִסָּה עֲצֻמָּה מְהֵרָה
וְיִרְשֵׁב^ל נֶפֶק מִילְתָּא מִבִּינֵיהּ אֲנִסָּה בְּסִימָנִים וְשִׁחַט
מִנָּה מִן הַחֹזֶה נִידוֹן כְּרִיָּאָה תְּנוּ רַבְנֵי^ז אִיזְהוּ חֹזֶה זֶה
מִנָּה עַד הַצּוֹאֵר לַמַּעֲלָה עַד הַכֶּרֶם חוֹתֵךְ שְׁתֵּי צִלְעוֹת
לֶךְ וְזֶה חֹזֶה הַנִּתֵּן לְכַהֲנִים: נִיקָב קְרוֹם שֶׁל מוֹחַ: רַב
קְרָמָא^ט עֵילָאָה אַע"ג דְּלֹא אֵינִקִּיב תַתָּאָה וְאָמַר לֵה
אָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בְּרַחֲמֵי וְסִימָנִךְ חֵיטָא דְּמַתְנַח בֵּיהּ
וְרַב חֲנָה אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוי כִּנְגְרוּ בְּבִיצִים נִיכֵר
וְרַב רִיב"ל מִשּׁוּם בְּרַקְרָא^י מוֹחַ כָּל מַה שֶּׁבִקְדִירָה
שׁוֹךְ נִדוֹן כְּחוֹט הַשֶּׂדֶה וְמַהִיכֵן מִתְחִיל לִימֻשׁךְ אָמַר
יְדִידִי מִפְּרֵשָׁא לִי מִינֵיהּ דְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוי יִכְמֹן שְׁנֵי
פּוֹלִין

ומד זקוף שם כעין דלת במזמורתו: **כדי שיכנס איסר לרחבו**: ושיעור
 והדלת קותם את הנקב: **בפדקת**: לארכה. וקילת מכולה דהיכל
 נעלה ניתק והולך לגמרי ולא הדר חלים שולדר"א בלע"ז אבל לארכה
 טבעת שמעתי. וצייני נראה שהן שלש טבעות כדאמרין במנחות
לא ומה חוליא: למה לכס החוליות הללו דקאמר רב: מהו לרמייה
לאמרי: הכי. כדקאמר רבי יוחנן מלל למעלה מהי חוליא גרמית
 וצבל סליק: **כי האי טעמא**: לשבח קאמר: **מטבעת הגדולה**.
 מן קיימא לן כרבי חנינא בן אנטיגנוס דמשפוי רובע ולמטה כשרה
 כה. כדמפרש רבא תחומה כשהזהמה תלויה דהיינו אונות טבעות
 ושהן נמחקין ופורשין כפנים למעלה אע"פ שהקנה יורד ביניהם
 וזר לכן אתי מפרש תחומה שהיא עליונה שלח תאמר תחומה
 שחן לחזה צדי אדם: **אנסה עמלה**: לפשוט מאד נוארה בשעת
 אצין ראוי לשחיטה: **נידון כריאה**: בנקב משהו ולא ברוב כגרגרת:
הקרקע: אינו משבר מן השלשות בגובה הצדדין כלום אלף השומן
 וכו'. ושיעור ארכו למעלה עד הכרס כשהזהמה תלויה להפשיט
 אות אחד מכאן ואחד מכאן והן שסביב הקנה ונקראין פורטיל"א:
 וכו'. הרבותי כרסו והשפיות מותי דהיינו: **מיתא** שם רבו

יכר: כנגדו **צבאים יכר**. צבאי זכר אשה יכול להכיר (ד"ר רבי'ת צבאים מונחים זו ומתוך שקרם התחפזו של מוח דק מאלו ואין **בצקדר**. כגולגולת עד שלא התחיל ללדת מן הקדרה ליעשות חוט **משך**. ללדת מן הקדרה לזד החוט: **יידול כחוט**. צפסיקת הרוב:

פולין

עין משפט
נר מצוה

מדר א מיי פ"ג מהל'
טומאת מת הל"ח:
מה ב מיי פ"ג מהל'
שחיטה הל' כג סמג
עשין סג טוש"ע יו"ד ס'

77 סעיף ג:
 בזו ג מיי שם טוש"ע שם
 סעיף ד:

בזו ד מיי שם ועיין
בהשגות וצכ"מ
טוש"ע שם סעיף ה וסעיף
:1

מח ה ו מיי שם הלכה
כד טוש"ע שם סעיף
:|

במז' ז ח ט מי' שס פ"א
הלכה ו ז [ח] קמג
שס טוש"ע יו"ד קי' כ
קעי' א:

ג' י מ"י פ"ז מהל' שחיטה
הל"א סמג עשין סג
טוש"ע יו"ד ס' לד ס"י:
נא כ מ"י פ"ט מהל'
מעשה הקרבנות
הל"א:

נב ל מיי פ"ו מהל' שחיטה הל"ג סמג עשין סג טוש"ע יו"ד ס'

לֹא סָ"ח:
בַּג מִן מִי שֶׁסָּוֵס"ע
שֶׁסָּעִי 7:

לעזי רש"י

שולדר"א [שולדי"ר].
לרתך.
פורציל"א. חלל הצואר.

רבינו גרשום (המשך)

פ' הקד: נטקדק, לזכור
 און הקד: הדי גרסין
 (א) איזא דאמיר אטורו
 רבנ קמיה דר' יוחנן
 משמיה דר' יוחנן כ'
 לזכור שכאמרו משמיה
 דר' יוחנן שבתא ואלא
 להו ינתן תריין בבלא
 כר: אמר רבא תחתנה
 שהיא עליונה מחיים
 עליונה תחתנה מחיים
 וכשתולין אותה תחתנה
 צ"א גא' ר' יוחנן שפנשוש
 צורא ורעה ר' (ג)
 לזכור ר' יוחנן אל' ר'
 יצחק ר' יוסף וכלכל
 לזכור יצאנס לזכור של
 ר' חוש ר' אדם אונסה
 אלא לז' שהיא עצמה
 תפשוט: אנסה עצמה מ'
 לזכור מ' אמר' כיון ולא

כִּי שֶׁנֶּחֱמָה אֶת צִוְּיָא
 כִּי (נִפְשֻׁתָּה) אֶסְרֵי לְדָוָא
 מִקָּמָה שְׂחִימָה הוּא אֵין
 וְיִלְמָא בִּיקוּ דִּיחִילוּ לְפִלְשֹׁט
 מִקָּמָה מִקָּמָה מִקָּמָה
 שְׂחִימָה בִּיקוּ תִּיקִי: דִּיקִּי
 בְּרִיָּא וְתִקְבְּלוּ בְּנִשְׁוֹה
 בְּנִגּוּז בְּבִיעִים יִכְרֵ לְלוּמָר
 בְּנִי קִצְרֵם בְּהֵמָה שִׁשׁ מֵה
 שְׂכִיבֵיהֶם אֶתְּרֵם עַל מִנְּחֹל
 שְׂכִיבֵיהֶם אֶתְּרֵם עַל מִנְּחֹל
 שְׂחִימָה מִנְּחֹל בִּיקוּ וְזֵי
 קִדְרֵיהֶם וְאִין מִנְּחֹל בְּמִקָּמָה
 אֶתְּרֵם אֶתְּרֵם שְׂחִימָה
 שְׂחִימָה שְׂחִימָה שְׂחִימָה
 מִקָּמָה וְחִכִּי קִצְרֵם
 בְּמִקָּמָה אֶתְּרֵם מִנְּחֹל
 שְׂכִיבֵיהֶם אֶתְּרֵם מִנְּחֹל
 דִּינִיגֻן מִנְּחֹל מִנְּחֹל יִכְרֵ
 שֶׁל מִנְּחֹל וְיִכְרֵ מִנְּחֹל
 שֶׁל מִנְּחֹל בְּכָל הַשְּׂחִימָה
 טְרַב: אֶתְּרֵם בְּחֹלֵה הַשְּׂחִימָה
 בְּחֹלֵה בְּחֹלֵה בְּחֹלֵה מִנְּחֹל

(א) וי"ה גירסת ספר התרומה
לרבינו ברוך בגמ' כאן ועי'
בב"ח ביו"ד סימן ל"ד.
(ב) נראה דל"ל אמר ליה ר"ח
בר יוסף לר"י.